
FOLKETINGET

Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget

EU-konsulenten

Til: Udvalgets medlemmer
Dato: Den 16. februar 2017

Ref.: Christian Willer (5526)

Forslagene til et fremtidigt el-markedsdesign

Kommissionens Vinterpakke, som er en del af Energiunionen, blev offentliggjort den 30. november 2016. Pakken består af otte lovgivningsforslag, som ifølge Kommissionen skal fremme energieffektivitet, vedvarende energi og gøre det indre energimarked mere sammenhængende.

I alt fire lovforslag handler om et fremtidigt el-markedsdesign, hvor målet er at fremme brugen af vedvarende energi, skabe øget integration af el-markederne og mere regionalt samarbejde. Folketinget skal **senest den 8. marts 2017** tage stilling til, om de fire lovforslag om et fremtidigt el-markedsdesign strider mod nærhedsprincippet, dvs. om et styrket el-markedsdesign bedst reguleres på EU-niveau eller nationalt.

Hvis Folketinget finder, at dette område bedst reguleres på nationalt niveau, og at forslaget dermed strider mod nærhedsprincippet, skal der sendes en begrundet udtalelse til Kommissionen. Folketinget har også mulighed for at afgive bemærkninger til forslagens politiske indhold over for Kommissionen. Her gælder ingen tidsfrist.

Forslagene til el-markedsdesign

Med Vinterpakken præsenterede Kommissionen de fire lovgivningsforslag, der alle skal fremme et mere effektivt el-markedsdesign. Forslagene er:

- A) Forordningen for det indre marked for elektricitet¹
- B) Forordningen om beredskab i elsektoren²
- C) Direktivet om fælles regler for det indre marked for elektricitet³
- D) Forordningen om et EU-agentur og samarbejde mellem myndighederne.⁴

Disse forslag vil blive gennemgået nedenfor. Der gives ligeledes et overblik over relevante høringssvar, der er knyttet til de enkelte forslag.

A) Forordningen for det indre marked for elektricitet

Denne forordning skal fremme principper for et indre el-marked, som ifølge Kommissionen gør det muligt i højere grad at integrere vedvarende energi i det europæiske el-system. Desuden skal forslaget fastsætte regler for handel med el på tværs af landegrænserne og højne forsyningssikkerheden for el.

Markedsreglerne skal sikre, at elektriciteten kan afsættes der, hvor efterspørgslen på tværs af grænserne er størst. Det væsentligste indhold er:

- Prisregulering på engrosmarkedet fjernes ved at overføre et større økonomisk ansvar til VE-anlæg for de omkostninger, de påfører el-systemet, herunder omkostninger til at balancere produktion og forbrug
- Fremme en bedre udnyttelse af det europæiske transmissionsnet ved en priszoneinddeling i el-markedet, tilpasning af regler for grænseoverskridende handel, håndtering af flaskehalse m.v.
- Sikring af kapacitet på tværs af Europa, uden at national produktionskapacitet sker på bekostning af markedsaktører i andre EU-lande
- Styrket regionalt samarbejde om drift af det europæiske transmissionsnet ved oprettelse af regionale driftscentre (såkaldte ROCs)
- Oprettelse af en sammenslutning af distributionsselskaber i EU.

Høringssvar

Branchefællesskab for Intelligent Energi er positiv overfor øget fleksibilitet for forbrugerne, så der sikres større efterspørgselsfleksibilitet på el-markedet.

CO-industri vil reducere ukoordineret markedsregulering, der forstyrrer engrosprisen. Forslaget om en mere markedsbaseret el-pris støttes.

---

¹ KOM(2016)0861.

² KOM(2016)0862.

³ KOM(2016)0864.

⁴ KOM(2016)0863

Dansk Energi mener, at der bør sikres en mere harmoniseret tilgang til vurdering af el-forsyningsikkerhed, som tager højde for lokale forhold. Alle aktører i el-systemet bør have finansielt ansvar for den ubalance, de forårsager, mens prioriteret adgang til el-nettet skal afskaffes.

Dansk Fjernvarme er generelt tilfreds med forslaget, som dog gør for lidt ud af forbrugsaspektet omkring de produkter, der beskrives. I forslaget indgår et princip om, at flaskehalsindtægter skal anvendes til at udbygge kapaciteten. Da Danmark er et udpræget transitland medfører udbygninger af udlandsforbindelser langt hen ad vejen behov for udbygning og forstærkning af interne forbindelser, så elektriciteten kan flyde gennem landet.

Dansk Industri støtter, at elprisen så vidt muligt bør bestemmes af markedet. Det er vigtigt at sikre, at administrative og implicite prisforstyrrelser fjernes. Små producenter på under 500 kW bør ikke undtages fra at betale for de ubalancer, de skaber. Det er positivt at grænseoverskridende kapacitet fremadrettet skal kunne deltage i kapacitetsmekanismer for at fremme samhandlen og binde markederne bedre sammen.

Det Økologiske Råd og Vedvarende Energi støtter, at små producenter mindre end 500 kW og demonstrationsprojekter kan undtages for balanceansvar. Der skal ses på, om el fra effektiv kraftvarme baseret på afbrænding af fossile brændsler fortsat skal kunne opnå fortrinsret. Markederne skal udformes, så de fremmer produktion baseret på vedvarende energi.

Vindmølleindustrien mener, at konventionelle kraftværker ikke disproportionalt bør få adgang til nettet, mens vedvarende energi begrænses. Derfor bør støtte til kraftværkerne i form af markedsforvridende mekanismer afskaffes.

B) Forordning om beredskab i elsektoren

Forslaget skal bidrage til at sikre el-forsyningsikkerheden i krisesituationer, som ofte har konsekvenser på tværs af landegrænser. Det væsentligste indhold er:

- Regional koordinering, fælles regler og standardisering af den nationale beredskabsplanlægning
- Regionale risikoanalyser som grundlag for EU-landenes beredskabsplanlægning, der skal indeholde både en national og en regional del
- Udpegning af en myndighed, der skal varetage beredskabsplanerne
- Regionale planer for at nedbringe forbruget, når der er el-mangel

Høringssvar

Dansk Energi ønsker en regional tilgang til forsyningssikkerhed samt klare rammer og planer for håndtering af kritiske situationer i el-nettet. Det er positivt at der etableres et operationelt ansvar hos de foreslåede regionale driftscentre (ROCs).

Vedvarende Energi finder det vigtigt, at øget forsyningssikkerhed ikke giver urimelige byrder til mindre el-producenter eller bremser omstillingen til vedvarende energi.

C) Direktivet om det indre marked for el

Forslagets skal ifølge Kommissionen sikre, at EU-landene indfører markedsregler, der fremmer et fleksibelt indre el-marked, hvor forbrugerne spiller en større rolle. Det væsentligste indhold i forslaget er, at der stilles krav om:

- Regler, som skal fremme markedsbaseret prisdannelse, herunder ved at udfase regulerede priser for el-forbrugerne⁵
- At forbrugere har ret til at skifte el-selskab
- At sikre udrulning af fjernaflæste timemålere til alle forbrugere
- At definere energifattigdom og rapportere til Kommissionen om dette
- At udarbejde regulering, der tilskynder distributionsselskaber (DSO'er) til effektiv drift af distributionsnettet⁶
- At transmissionsselskaber (TSO'er) skal købe ydelser fra markedsaktører, og ikke må eje lagringsfaciliteter, der leverer systemydelser.

Høringssvar

Branchefællesskab for Intelligent Energi understreger, at der er risiko for, at der skabes incitament til spekulation mod markedet, som underminerer prisdannelsen.⁷

Dansk Energi støtter forslaget om, at transmissionsselskaberne (TSO) skal købe systemydelser fra markedsdeltagerne samt at TSO'erne ikke må eje anlæg til produktion af systemydelser, så der sikres en ligeværdig konkurrence. DE er kritisk over for et fælles EU-dataformat, da den danske el-brancher de seneste 3-4 år har brugt ressourcer på at implementere engrosmodellen. Den foreslåede udfasning af regulerede priser over for sårbare el-kunder støttes.

---

⁵ Landene kan fastholde eller implementere foranstaltninger, der beskytter særlige udsatte husstande i en begrænset periode efter direktivets ikrafttræden.

⁶ DSO'er skal udarbejde en netudviklingsplan, der indeholder planlagte investeringer over de kommende fem til ti år.

⁷ Det foreslås, at artikel 17.3.a., 17.3.d og 17.4. udgår.

Dansk Fjernvarme hæfter sig ved, at EU garanterer forbrugeres ret til at producere elektricitet til eget forbrug og sælge overskud til nettet. Distributions-selskaber skal have tilladelse til at løse problemer med fluktuerende elektricitet lokalt.

Det Økologiske Råd mener, at det fortsat skal være muligt for landene at fremme etablering af nationale forbrugerreaktionsmuligheder, energilagre, elektrisk baseret transport m.v. Det bør være sådan, at energifattigdom først og fremmest skal håndteres ved, at forbrugernes energibehov mindskes, mens der gives mulighed for at vælge el-produkter, f.eks. efter klimakvalitet.

Dansk Industri er positive, men ser problemer i, at kommercielle aktør, der samler volumen ved at mobilisere og aktivere el-forbrug og -produktion fra mindre kunder, fritages for almindeligt markedsansvar. Forbrugerne skal ikke friholdes fra omkostningerne til udrulning af smarte målere, som der lægges op til i direktivet.

Forbrugerrådet Tænk mener, at forslaget indeholder gode takter, men på visse punkter kan forbedres. Der skal være prisovervågning, og myndigheder skal kunne gribe ind, hvis grupper af forbrugere stilles urimeligt.

Landbrug & Fødevarer mener, at der på sigt skal stilles data om energiforbrug til opvarmning, varmt brugsvand og køling til rådighed for forbrugerne for at understøtte udviklingen af markedet og teknologier for smart energi.

Vedvarende Energi mener, at lokal el-produktion fra ikke-VE kilder skal belastes med de samme miljøkrav og afgifter som anden ikke-VE el-produktion. Distributions-selskaber bør ikke hindres i at opstille el-ladere til el-biler af konkurrencehensyn. Det bør kræves, at offentlige el-ladestander kan benyttes uden abonnement, som det i dag er praksis i Danmark.

Verdensnaturfonden (WWF) mener, at distributions-selskaber skal have mulighed for at opstille ladestationer til elbiler. Der bør være et krav om, at alle typer af elbiler kan lade fra laderne.

D) Forordningen om EU-agenturet ACER

Forslaget vil ifølge Kommissionen centralisere europæiske beslutningsprocedurer blandt de energiregulerende myndigheder. Det er i Danmark Energitilsynet. Desuden styrkes beføjelserne for EU's Agentur for Samarbejde mellem

Energireguleringsmyndighederne (ACER).⁸ Det væsentligste indhold for ACER er:

- Får direkte kompetence til at godkende vilkår og betingelser, der er udarbejdet gennem netværksregler og guidelines
- Afgørelser skal kunne træffes med absolut flertal i stedet for kvalificeret flertal, som der kræves i dag
- Kan udarbejde henstillinger og udtalelser på eget initiativ
- Får tilsynskompetence over regionale driftscentre (ROCs), der skal koordinere drift af el-systemerne på tværs af landegrænser.⁹

Høringssvar

Dansk Energi er enig i, at ACER i højere grad selv skal kunne tage initiativ til anbefalinger, og at ACER's tilsyn med de foreslåede regionale driftscentre (ROCs) er et skridt i den rigtige retning. En regulatorisk stemme på tværs af grænser mellem staterne er en forudsætning for et indre marked.

---

⁸ Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER) blev oprettet i 2011 med det formål at bistå nationale energireguleringsmyndigheder ift. håndtering af grænseoverskridende problemstillinger på el-markedet. ACER har i dag primært mulighed for at håndtere grænseoverskridende problemstillinger via juridisk ikke-bindende henstillinger og udtalelser og har i dag kun begrænsede beslutningsbeføjelser.

⁹ Jf. forslag til forordning om det indre marked for elektricitet; KOM(2016)0861.